

**Ca. 1910**

**AUTHOR/KEY FIGURE**

Joakim Skovgaard

**FACTS**

Document type:

Note

Mentioned locations:

Vor Frue Kirke

Archive:

Mappe 100 nr. 33 a-b

Dr L

1

Lad det gamle stå, det nye  
som bygges, lad det blive godt.

Når jeg afjort må slutte mig til modstanderne  
af tanken om spirit på Frue Kirke, skal jeg  
give mit grunde. Først må jeg dog nærne  
sagen set fra forskellige sider. Der er jo  
hensynet til den Arkitekt som har <sup>over</sup>bygget  
Kirken, og som har haft sin tanke med  
den, og skönt denne var intet mindre end at  
danne en Kirke med Tårn over en grundplan  
som Kirker nu omstunder, så dog at benytte den  
antikke græske stil. Man kan indvende  
hvad man vil, og kalde Kirken kedelig, den  
bliver dog til et harmonisk hele, som ikke  
skal foragtes. Vilken af vore arkitekter  
vil nu kunne gjort det bedre? og så er det dog  
sin sag at ville forandre på det der nu engang  
er harmonisk, og som passer så udmærket ind  
i omgivelserne, så der er en hel stemning over  
Frue pladsen. Men vore Arkitekter kunde lide at  
se deres bygninger prydede med fremmede ele-  
menter, når der var gået et eller hundred år?  
Der kan indvendes, at somme tider, måtte ofte,

de forandringer af  
~~der man~~ tidernes tilføjelser af gammel arkitektur  
 som sker gennem tiderne, og ikke mindst netop  
 ved kirker tit har gaaet, så de er bleene  
 interessante, mere maleriske og mere historiske.  
 Men dette er dog ingenlunde altid tilfældet.  
 Man er vel lige så tit noget godt gammelt  
 som senere tider har ødelagt, ødelagt lige  
 så ofte ved udsmykning som ved forvimmelser.  
 Derfor. Jeg sagde historisk! ja historisk vilde  
 vor Træ måske blive interessant, men det er  
 ikke al historie der er glædelig, og denne træde  
 bliver simpelthen akavet. Der er ingen nødvendighed  
 tilstedes, nødvendigheden er i regelen en god  
 hjælp i hvert fald en fortrinlig undskyldning.  
 Men her er ikke spor af undskyldning. Om det  
 maleriske må jeg tale lidt nærmere, eller rettere  
 strække mig lidt videre, for det synes som om  
 mange af vore arkitekter er enige om at det er  
 komplet ligegyldigt hvilke huse der er ved  
 siden af det, som netop i øjeblikket skal bygges,  
 så vi i vore gader ser opstøvede flug og flure



III  
prøver paa forskellige Stilarter paa aljords  
Lande og Tider, her er jo stude hvor det af den  
grund vilde være slemt at bo. En Ting er, at  
hver Tid har sit eget paa sine Bygninger,  
bygget i den Stil som var tidens egen, og at man  
trods al forskel paa Tidernes Stil, nu med  
hjelplighed værner om de historiske Bygninger,  
ömmare jo ældre de er, en anden Ting, at  
man nu, hvor alle Stilarter står til rådighed,  
~~bruger dem flæng~~ saa Kunstnerne. Men kan  
overkomme at optage dem i sig, saa de bliver  
deres Kød og Blod, nu pludseligt strøm alle  
dette prøver rundt, saa vor By kommer til  
at ligne en verdensudstilling. I Paris, hvor de  
kender lige saa godt til alle de herligheder der  
i Sandhed findes omkring i verden, synes  
arkitekterne hidtil at have været biskusmere  
at have holdt sig til det der giver deres Stad  
præg, der er ro og Størhed i dette, som er  
velgørende, der er færre vilde Skid, og der  
er dog alt andet end kedeligt. Det vilde jo  
for i at at fortsætte med denne tanke, og trods  
alt er <sup>overvældende</sup> ~~hvide~~ Synspunkter for mig. Men det vigtigste.  
ikke engang hængslet til arkitekturen. afgjørende,

(det er deri mod ganske simpelt <sup>til</sup>bragt måtet)  
nu det er det ganske simple, vil spiret bløde tårn  
og kirket?

Hvad selve tårnet angår, så vilde jeg der ikke  
nogen stilling, ikke stille mig afgjort i en  
sag meget mindre, som tårnets nuværende afslutning  
synes mig det mindst gode ved bygningens <sup>se side 17</sup> plan,  
når vi tager kirken med, bliver sagen mig klar,  
den kan ikke omstyres med dette spidse spire.

Facaden prydes af frontonen med Thorvaldsens  
Johannes gruppe, og denne fronton former sig  
som de græske templers rosen meget flad  
vinkel op. Denne flade vinkel kan så  
afgjort ikke harmonere med den lodrette meget  
spidse vinkel, som spiret vilde danne, så jeg  
mener det er en arkitektonisk umulighed. ?

Hvor mange vilde kunne blive bejstret for  
at sætte et højt spiret på Madelaine Kirken i Paris,  
selv om den var bygget på en plads, hvor ingen  
en historisk kirke med højt spire havde rejst sit høje  
spire mod himlen. Og før man tænker videre,  
kunne man tænke sig, at der var Athens Acropolis,  
hvor Parthenon nu her, Paris havde stået



V  
en bygning med spir, aldrig så interessant og  
herlig, jeg tror dog, at for engangs Skyld vilde  
alle lærde bliv enige om, at Parthenon<sup>2</sup> 'Maler'  
Jenynus, kunde at ikke prydes med ~~saadant~~ <sup>noget</sup> spir.

Dette eksempel viser vel paa det rent uhyrlige,  
men det der påtænkes med vor Frue går i samme  
retning, og er kun klædt paa som hun er, med  
hendes hat oven på det øvrige. Der kan vist  
fremsendes meget mere for og imod, men dette  
er for mig tilfjældende. Og et spir vil kunne  
ses fra Frederiksberg bakte så vel som fra Frue  
plads.

Amme

(1) side III, "mindst gode ved bygningen" (Arkitekt -

Handen havde ogsaa ~~anden~~ anden tegning, så vi at den var en  
anden tegning og vist bedre tegning til tårnets afslutning,  
hvorfor den ikke blev brugt, ved vi ikke, om det var  
ham selv som valgte, eller andre har om han måtte  
rette sig efter andre).

Indtægten ~~er~~ <sup>er</sup> ~~høj~~ <sup>høj</sup> ~~og~~

Malerværket i vore tid kan tiderne længere af  
tilføjer og gøre arkitektens malerværk, og tiderne påtving  
er meget rødt, men <sup>der er noget ganske andet end med vilje at gøre</sup> at sætte uendelige stillemønstre  
sammen, vi ser disse <sup>og</sup> gader flere og flere hule  
i et <sup>tilfældigt</sup> forskelligt stil skema og side om side, så man må  
gøre for det røde sammen, det til hvad det kan blive.